

Vrchní státní zastupitelství v Praze
nám. Hrdinů 1300
140 00 Praha 4-Nusle

Mohelnice 11. července 2022

Věc:

Podnět o podezření z trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku a zneužití pravomoci úřední osoby

Dne 8. července 2022 byla uzavřena Smlouva o úvěru podle ustanovení § 2395 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, mezi těmito smluvními stranami:

Česká republika - Ministerstvo financí se sídlem Letenská 15, 118 01 Praha 1
IČ: 00006947

jednající: Ing. Zbyňkem Stanjurou, ministrem financí
jako úvěrujícím

a

ČEZ, a. s. se sídlem: Praha 4, Duhová 2/1444, PSČ: 14053
IČ: 45274649

společnost zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze,
sp.zn. B 1581

zastoupená: Ing. Pavlem Cyranim, MBA, místopředsedou představenstva a Ing.
Martinem Novákem, členem představenstva
jako úvěrovaným.

Smlouvu přikládám.

Na základě této smlouvy se Česká republika (dále jen ČR), zavázala poskytnout ČEZ celkem tři úvěry, každý ve výši 1 miliardy euro, celkem tedy 3 miliardy euro, tj. **74 miliard Kč**. Úroky byly sjednány u prvních dvou úvěrů 3%, u třetího úvěru ve výši nákladů Ministerstva financí ČR na financování Úvěru C navýšeného o 1 procentní bod, přičemž úroková sazba bude nejméně ve výši 5 % p.a. **Datum splatnosti úvěrů a datum úrokového období jsou utajeny.**

Zastávám názor, že uzavřením dané smlouvy mohlo dojít ke spáchání trestného činu podle ustanovení § 220 Porušení povinnosti při správě cizího majetku, a to ministrem financí Ing. Zbyňkem Stanjurou jako zástupcem ČR; dané ustanovení zní: *„Kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, a tím jinému způsobí škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti,“* přičemž by šlo o trestný čin spáchaný osobou, která má zvláště uloženou povinnost hájit zájmy ČR, a šlo by slovy zákona o škodu velkého rozsahu.

V čem spatřuji možné naplnění skutkové podstaty trestného činu.

Podle § 14, odst.1 zákona č. 219/2000 Sb. Zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích „*Majetek musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností; jiným způsobem lze majetek použít nebo s ním naložit pouze za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem anebo tímto zákonem. Organizační složka si počíná tak, aby svým jednáním majetek nepoškozovala a neodůvodněně nesnižovala jeho rozsah a hodnotu anebo výnos z tohoto majetku*”.

Podle ustanovení § 31 téhož zákona mj. „*Plnění ve splátkách lze sjednat pouze výjimečně, pokud budoucí dlužník předem prokáže schopnost svůj dluh včas splnit a nebude ani z jiných okolností zřejmé, že splnění dluhu je tímto ujednáním ohroženo.*”

Podle ustanovení § 47, odst.1 téhož zákona „*Fyzické osoby, které z titulu svých funkcí nebo pracovního zařazení v organizačních složkách anebo z titulu pověření vykonávat za stát jeho práva akcionáře právně anebo jinak jednají ohledně majetku a plní další úkoly stanovené tímto zákonem, jsou povinny provádět tuto činnost s odbornou péčí a postupovat podle tohoto zákona, dalších právních předpisů a vnitřních předpisů, jimiž se hospodaření a nakládání s majetkem řídí*”, a podle odst.2 téhož ustanovení „*Osoby uvedené v odstavci 1 odpovídají za porušení stanovených povinností a za škodu, která tím vznikla na majetku, s nímž je organizační složka příslušná hospodařit, v rozsahu trestněprávních, pracovněprávních a občanskoprávních předpisů. Tim není dotčeno uplatňování odpovědnosti a sankcí vůči organizačním složkám podle zvláštních právních předpisů*”.

Tento zákon se tedy vztahuje i na výkon práv akcionáře, dále se nepochybně vztahuje i na finanční prostředky jako součást majetku státu.

Dále je třeba si uvědomit, že spoluvlastnické vztahy v ČEZ jsou následující:

Právnícké osoby celkem	86,34 %
Česká republika má podíl	69,78 %
ČEZ, a. s. má podíl	0,23 %
Ostatní právnícké osoby mají podíl	16,33 %
Fyzické osoby celkem mají podíl	13,66 %

Podstatným údajem je pak to, že ČR obdrží z celkové dividendy za minulý rok 2021, která činila 25,8 miliardy Kč, přibližně **18 miliard**.

Další podstatným údajem je skutečnost, že ČEZ vyrobí jednu kWh elektřiny cca za 45 haléřů v atomových elektrárnách a za 25 haléřů elektrárnách uhelných. Spotřebitel zaplatí koncovou cenu přibližně 12 Kč/kWh, kdy minoritní část z této částky se používá na úhradu emisních povolenek, kterých většinu vlastní americké a německé penzijní fondy, ale největší část je cestou prodeje na lipské burze ziskem ČEZu.

Už sama tato transakce by měla být předmětem zkoumání orgánů činných v trestním řízení, neboť **definice lichvy** podle § 1796 občanského zákoníku, totiž že *„Neplatná je smlouva, při jejímž uzavírání někdo zneužije tísně, nezkušenosti, rozumové slabosti, rozrušení nebo lehkomyšlnosti druhé strany a dá sobě nebo jinému slíbit či poskytnout plnění, jehož majetková hodnota je k vzájemnému plnění v hrubém nepoměru“*, naznačuje možné naplnění trestného činu lichvy podle trestního zákona; to proto, že konečný spotřebitel je v situaci tísně, kdy je nucen hradit cenu za kWh se započtením neúměrného zisku, který byl vytvořen uměle aktem nákupu vlastního produktu na burze, a jeho následným prodejem zákazníkovi. **Na této nemravné, a je otázka, zda právně platné praxi, se podílí veřejnoprávní subjekt – Česká republika, který následně z tohoto zisku, takto vytvořeného čerpá dividendy v řádech miliard.** Mám za to, že praxi vlastního produktu na Lipské burze se ČEZ dopouští protiprávního jednání s cílem uměle navršíť cenu svého produktu, který následně prodává koncovým odběratelům, kteří nemají jinou možnost, protože se nacházejí v tísní spočívající v nezbytnosti produktu, který potřebují od ČEZ koupit.

ČR navíc nyní jako akcionář ČEZ aktem smlouvy o úvěru, jejíž termíny splatnosti nám nejsou známy, protože byly utajeny (toto utajení nemá přitom relevantní důvod, naopak, je-li akcionářem podílem 70% veřejnoprávní subjekt, tato informace by měla být veřejná), **celou výši svých dividend za poslední 4 roky vrací zpět do dispozice akciové společnosti formou úvěru, a to jen proto, aby výše popsaná nemravná praxe na hraně lichvy (ať z hlediska občanskoprávního, tedy s následkem neplatnosti, nebo i trestněprávního, s trestněprávní odpovědností odpovědných osob), mohla na Lipské burze pokračovat.** Nic podobného není úkolem státu.

Dále je třeba citovat, že ČR je v souladu s § 35 odst. 5 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, *„oprávněna poskytovat úvěry právníckým osobám, rozhodne-li vláda, že úvěr je nezbytný k odvrácení škod v národním hospodářství.“*

Daný úvěr v žádném případě neslouží k odvrácení škod v národním hospodářství, ale pouze a výhradně k tomu podpořit nemorální obchodní praxi na hranici lichvy, která je ke škodě občanů České republiky, a kterou realizuje akciová společnost, které je úvěr poskytován.

Při posuzování skutkové podstaty daného jednání ministra a podpisu dané úvěrové smlouvy je tedy třeba vzít v potaz **všechny tyto základní okolnosti:**

- a) ČR hospodaří ne se soukromými, ale veřejnými prostředky, a není soukromým, ale veřejnoprávním subjektem, s tomu odpovídající odpovědností.
- b) ČR i jako akcionář je vázána povinnostmi, které veřejnoprávní subjekt hospodařící s veřejnými prostředky má; zde podle zákona o majetku České republiky.
- c) Mezi úkoly státu jako veřejnoprávního subjektu v žádném případě nepatří podílet se jako většinový akcionář akciové společnosti na umělém vytváření zisku popsáním způsobem, tedy zajištěním nákladného zakupováním vlastního, jinak levně vyráběného produktu, aby mohl být ještě draž prodáván konečným spotřebitelům
- d) Úvěr, mající sloužit k zajištění pokračování popsané praxe, je navíc poskytován za úrok nižší, než je v místě a čase obvyklé. To, co je možné mezi soukromoprávními subjekty, a legislativa to připouští (úvěr akcionáře vůči vlastní akciové společnosti), **není možné v případě, že na jedné smluvní straně je veřejnoprávní subjekt, v daném případě Česká republika, která v tu chvíli neuzavírá smlouvu s akciovou společností, které je jediným akcionářem, ale kde je 30% soukromých akcionářů.** Česká republika tak poskytuje úvěr s výhodnější úrokovou sazbou i soukromým akcionářům, tedy soukromým osobám. Rozdíl mezi úrokem v místě a čase obvyklým a sjednaným je tak nepřímým ziskem těchto soukromých subjektů, kteří se na poskytnutí úvěru nepodíleli, a který by jinak museli hradit soukromému peněžnímu ústavu. Podobné hospodaření s veřejnými prostředky není obecně přípustné.
- e) Pokud jde o splacení tak obrovského úvěru, pak zde **neexistují žádné záruky tak, jak vyžaduje Zákon o majetku ČR.** Pokud je poskytován úvěr ve výši příjmu z dividend za období 4 let, pak je očividné, že v případě, že ČEZ bude splácet úvěr, nebude mít na platbu dividend, a bude-li vyplácet dividendy tak, jako doposud, nebude mít na splacení úvěru.

- f) Navíc daný úvěr extrémně zvyšuje nákladovost akciové společnosti, a tím zakotvuje astronomické ceny Kč/kWh, které drtivě dopadají na české domácnosti a podnikatele. ČR tedy touto smlouvou o úvěru zmrazuje vysoké ceny energií, a tím trvale a negativně ovlivňuje nákladovost firem i následný výběr daní v ČR, tedy ji trvale a výrazně finančně poškozují, a ve svém důsledku může způsobit exekuce, insolvence, zátěže na sociální systém atd., což jsou opět ztráty a náklady pro státní rozpočet.
- g) Daná smlouva o úvěru tak skutečně představuje extrémně negativní majetkoprávní úkon, který porušuje řadu zákonných ustanovení a nepřímo ohrožuje rozpočet České republiky v mnoha dalších letech.

Pokud jde o odůvodnění uzavření smlouvy, to zní ve smlouvě následovně:

Současná krize v souvislosti s ruskou agresi na Ukrajině vytvořila významnou ekonomickou nejistotu, narušila globální obchodní toky a dodavatelské řetězce a vedla mimo jiné k významným dopadům na trh s energií a vyvolala výjimečně velký a neočekávaný nárůst cen zvláště elektřiny a plynu v EU. Úvěrovaný, jakožto největší výrobce elektřiny v České republice a zároveň nejvýznamnější energetická společnost v České republice, v souvislosti s bezprecedentní situací na trhu s energetickými produkty z důvodu skokového nárůstu cen čelí povinnosti skládat enormně vysoké hotovostní zástavy, které významně omezují zdroje likvidity Úvěrovaného.

Toto odůvodnění nemůže obstát, protože není jediným řešením, které ČR vůči ČEZ má. To, že jsou žádány hotovostní zástavy v takové výši, není vůbec nezbytné. Postačuje, že se ČEZ přestane podílet na prodeji energie na burze, a požadavek zástav bude eliminován, nebo nebude v takové výši, pokud by ČEZ prodával pouze přebytky energie. Tedy tento důvod je neexistující, protože má alternativu. Ta nebyla vůbec vzata v potaz, ani přesto, že z EU jsou podobné případy známé (viz. Francie).

Česká republika, konkrétně pak ministr financí, který nese přímou právní odpovědnost, uzavřením dané úvěrové smlouvy vybočil výrazně z úlohy plnění úkolů státu, protože touto úlohou není finanční zajišťování vysoce nemravné popsané obchodní praxe skládáním hotovostí, když tato praxe navíc není nezbytná, k tomu zásadně porušil ustanovení Zákona o majetku České republiky, učinil tak v obrovském rozsahu desítek miliard, a to za situace, kdy se Česká republika jako veřejnoprávní subjekt potýká se závažným finančním nedostatkem.

Ospravedlnitelným výdajem vůči ČEZ by mohlo být pouze vykoupení zbývajících podílů akcií do výše 100%, kterým by stát získal absolutní kontrolu nad společností a přímý vliv na ceny jejího produktu.

Pokud jde o danou částku 74 miliard Kč, kterou se ČR zavázala poskytnout jako úvěr ČEZ, pak tak ministr financí učinil v době, kdy vládní NERV vybídl vládu ke zvýšení příjmových daní obyvatel (červen 2022), a kdy ministr Jurečka chce vládě navrhnout vyšší zdanění lidí s vyššími příjmy (9.7.2022), tedy progresivní daň. Z veřejných zdrojů lze tedy učinit jednoznačný závěr, že ČR se nachází ve finanční tísní, a nemá prostředky ani k plnění základních úkolů státu.

Přesto ministr financí využil veřejného rozpočtu státu k úvěru, **který je svým obsahem, rozsahem i podstatou výrazným porušením základních povinností ministra při nakládání s majetkem státu**, a proto by měl být důkladně prověřen orgány činnými v trestním řízení.

S tím souvisí i možné naplnění **skutkové podstaty trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby** podle § 329 trestního zákona, který spáchá „*Úřední osoba, která v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu, překročí svou pravomoc, nebo nesplní povinnost vyplývající z její pravomoci*“.

Neoprávněným prospěchem je prospěch ČEZu formou výhodného úvěru v rozsahu 74 miliard Kč, za výhodnější úrok, s dobou splatnosti, která není zveřejněna, ze kterého budou mít z 30% prospěch soukromé subjekty, zatímco ČR bude jen poškozena, a to za situace, kdy není dána jakákoli jistota splacení tohoto úvěru, když jeho výše je v hodnotě dividend za 4 roky; účelem úvěru pak není odvrácení žádných škod v národním hospodářství, ale vytvoření podmínek pro další pokračování popsané nemorální obchodní praxe ČEZu za veřejné prostředky.

To celé za situace, kdy ČR je v jasné finanční tísní, pokud jde o zdroje těchto veřejných prostředků.

Žádám tedy orgány činné v trestním řízení, aby všechny aspekty uzavřené smlouvy o úvěru, resp. o třech úvěrech, prošetřily, a z jejího uzavření vyvodily patřičnou právní odpovědnost.

Žádám být vyrozuměna o výsledku řízení.

Mgr. Jana Zwyrtek Hamplová
nar. 18.5.1965
Olomoucká 36
78985 Mohelnice